

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Zielonej Górze**

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, dnia 21 grudnia 2015 r.

RIO.V.076.20.2015

STAROSTWO POWIATOWE
w Świebodzinie
WPLYNĘŁO

dnia 23.12.2015

19730

L. dz. ....

Zał. ....

Pan

Zbigniew Szumski

Starosta Świebodziński

ul. Kolejowa 2

66 -200 Świebodzin

Odpowiadając na wniosek z dnia 14 grudnia 2015r. o udzielanie wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych, skierowany do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2012r., poz. 1113 ze zm.) w następującej sprawie:

1. Czy można biorąc pod uwagę niżej cytowane zapisy ustawy o zarządzaniu kryzysowym, finansować z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe?:
    - a) zakupy sprzętu niezbędnego do zabezpieczenia ludności dotkniętej gwałtownymi zjawiskami pogodowymi przed ich wystąpieniem w ramach przygotowania – planowania cywilnego do reagowania w sytuacjach kryzysowych,
    - b) zakup oraz utrzymywanie systemu alarmowania i ostrzegania ludności miejscowej o zbliżających się zagrożeniach, w rozumieniu systemu SISMS, który daje możliwości:
      - ostrzegania mieszkańców o zagrożeniach życia, zdrowia i mienia (SISMS),
      - możliwość wysyłania komunikatu z jednego telefonu GSM o natychmiastowej ewakuacji mieszkańców,
      - komunikacja w zakresie likwidacji skutków kataklizmów i wydarzeń kryzysowych,
      - współpracy z policją, strażą pożarną, PINB i PPIS w zakresie bezpieczeństwa
- przedstawiam stanowisko Izby dotyczące ww. kwestii:

W myśl art. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (jednolity tekst Dz. U. z 2013r., poz.1166 ze zm.) - pojęcie „zarządzania kryzysowego” to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej. Ustawa ta zawiera także definicję pojęcia „sytuacji kryzysowej” , „infrastruktury krytycznej” i „ochrony infrastruktury krytycznej”.

Przez „**sytuację kryzysową**” należy rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków. Natomiast przez „**infrastrukturę krytyczną**” , zgodnie z ww. ustawą należy rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

„**Infrastruktura krytyczna**” obejmuje systemy:

- a) zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa,
- b) łączności,
- c) sieci teleinformatycznych,
- d) finansowe,
- e) zaopatrzenia w żywność,
- f) zaopatrzenia w wodę,
- g) ochrony zdrowia,
- h) transportowe,
- i) ratownicze,
- j) zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- k) produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

2a) **europejskiej infrastrukturze krytycznej** - należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia i instalacje kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców, wyznaczone w systemach, o których mowa w pkt 2 lit. a i h, w zakresie energii elektrycznej, ropy naftowej i gazu ziemnego oraz transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, wodnego śródlądowego, żeglugi oceanicznej, żeglugi morskiej bliskiego zasięgu i portów, zlokalizowane na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, których zakłócenie lub zniszczenie miałoby istotny wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie;

3) **ochronie infrastruktury krytycznej** - należy przez to rozumieć wszelkie działania zmierzające do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie;

4) **planowaniu cywilnym** - należy przez to rozumieć:

- a) całokształt przedsięwzięć organizacyjnych mających na celu przygotowanie administracji publicznej do zarządzania kryzysowego,
- b) planowanie w zakresie wspierania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie ich użycia oraz planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

„**Ochrona infrastruktury krytycznej**” należy przez to rozumieć wszelkie działania zmierzające do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz

ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym **do zadań starosty w sprawach zarządzania kryzysowego** należy:

- 1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu;
  - 2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
    - a) opracowywanie i przedkładanie wojewodzie do zatwierdzenia powiatowego planu zarządzania kryzysowego,
    - b) realizacja zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,
    - c) wydawanie organom gminy zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,
    - d) zatwierdzanie gminnego planu zarządzania kryzysowego;
  - 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;
  - 4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania powiatów i miast na prawach powiatu;
  - 5) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
  - 5a) współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
  - 6) organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.
3. Zadania, o których mowa w ust. 2, starosta wykonuje przy pomocy powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu.
4. Starosta wykonuje zadania zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego powołanego przez starostę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, zwanego dalej "zespołem powiatowym".
5. Zespół powiatowy wykonuje na obszarze powiatu zadania przewidziane dla zespołu wojewódzkiego.
6. W skład zespołu powiatowego, którego pracami kieruje starosta, wchodzi osoby powołane spośród:
- 1) osób zatrudnionych w starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży powiatowych;
  - 2) przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych.
7. W skład zespołu powiatowego mogą wchodzić inne osoby zaproszone przez starostę .

Ponadto zgodnie z dyspozycją art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Rezerwa na zarządzanie kryzysowe stanowi zatem szczególną rezerwę celową przeznaczoną na realizację zadań własnych gminy z zakresu zarządzania. Natomiast w myśl art. 259 ust. 1 ustawy o finansach publicznych rezerwy celowe, w tym także rezerwa na zarządzanie kryzysowe,

mogą być przeznaczone wyłącznie na cel na jaki zostały utworzone oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją budżetową wydatków.

Stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym - finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów i samorządów województw. Nie wszystkie wydatki można finansować bezpośrednio z rezerwy na zarządzanie kryzysowe.

Zasadą jest, iż rezerwy, w tym celowe tworzy się na nieprzewidziane i nieplanowane wydatki. Pozostałe wydatki na zarządzanie kryzysowe winny być planowane na ogólnych zasadach.

Zatem z analizy ww. przepisów, na które Pan również się powołuje wynika, kiedy można uruchomić rezerwę na zarządzanie kryzysowe - tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Działania, które należy podjąć w związku z zaistniałą sytuacją kryzysową (katastrofa naturalna -wichura, gradobicie, intensywne opady deszczu) uprawniają do rozdysponowania rezerwy na zarządzanie kryzysowe wyłącznie na wydatki związane z odtworzeniem infrastruktury krytycznej.

Jednocześnie wskazuję, że stanowisko zaprezentowane w piśmie nie jest prawnie wiążącą wykładnią obowiązujących przepisów prawa, a stanowi jedynie pogląd tutejszej Izby w zakresie zagadnień objętych zapytaniem.

2 *powierzenie*
PREZES IZBY
Ryszard Zajęczkowski